

ZŁOTA KSIĘGA NAUKI POLSKIEJ

w 100 rocznicę
odzyskania niepodległości

Tom II

Złota Księga Nauki Polskiej

**w 100 rocznicę
odzyskania niepodległości**

TOM II

M-Ż

Złota Księga Nauki Polskiej - w 100 rocznicę odzyskania niepodległości

Tom II, M-Ż

Autorzy:

Krzysztof Pikoń (redaktor naczelny), Agnieszka Sokołowska (dyrektor projektu), Paweł Pikoń
Projekt okładki: Tomasz Królik

Współpraca merytoryczna: Polski Instytut Biograficzny, Polskie Towarzystwo Biograficzne.

Wydawca:

Mastemedia sp. z o.o.

Wydawnictwo HELION

ul. Kościuszki 1C, 44-100 Gliwice

tel. (32) 230-98-63

e-mail: helion@helion.pl

<http://helion.pl>

Redakcja Złotej Księgi Nauki Polskiej

<http://zlotaksiega.helion.pl>

e-mail: kronika@helion.pl

ISBN 978-83-950638-1-7 (tom I, okładka kolorowa)

ISBN 978-83-950638-2-4 (tom II, okładka kolorowa)

ISBN 978-83-950638-3-1 (tom I, okładka skóropodobna)

ISBN 978-83-950638-4-8 (tom II, okładka skóropodobna)

Zamówienia można składać na naszej stronie internetowej: <http://zlotaksiega.helion.pl> lub pocztą elektroniczną: kronika@helion.pl.

Published by Mastermedia sp. z o.o.

Copyright © Mastermedia 2020

Printed in Poland

Noty biograficzne prezentowane w Złotej Księdze Nauki Polskiej zostały udostępnione i autoryzowane przez samych zainteresowanych. Wydawca dołożył wszelkich starań, aby informacje zawarte w tej książce były kompletne i rzetelne. Nie bierze jednak żadnej odpowiedzialności za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw autorskich i patentowych.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentów niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Przedmowa

Oddajemy w Państwa ręce wydanie Złotej Księgi Nauki Polskiej - publikację, która stanowi integralną część programu Nauka Polska 3000 i jest rozwinięciem idei zapoczątkowanej wydaniem Złotej Księgi Nauki Polskiej w 1999 roku, czyli już ponad 20 lat temu. Od tego czasu powstało 25 książek ukazujących sylwetki i dokonania najwybitniejszych Polskich uczonych reprezentujących różne dyscypliny. Spośród wszystkich tych publikacji szczególną rolę pełni Złota Księga Nauki Polskiej, która ukazuje się w wyjątkowych momentach naszej historii. Była ona wydana na przełomie nowego tysiąclecia i w roku integracji Polski z Unią Europejską. Niniejsze IV wydanie Księgi jest związane z setną rocznicą odzyskania niepodległości przez nasz kraj.

W roku 1918 spełniło się marzenie wielu pokoleń Polaków - nasz kraj powrócił na mapy Europy i Świata. Stało się tak dzięki poświęceniu i bohaterstwu, a także dzięki codziennej pracy tych, którzy pragnęli odrodzenia Ojczyzny. Można bez przesady stwierdzić, że to właśnie patriotyzmowi, dobrom intelektualnym, kulturze i sztuce oraz wartościom duchowym, a przede wszystkim tym, którzy je tworzyli i kultywowali przez 123 lata niewoli zawdzięczamy odzyskanie niepodległości. Rola elity intelektualnej była wówczas kluczowa. Jej rola w dzisiejszym świecie jest nawet większa. Rozwój oparty na wiedzy to kierunek, który może zapewnić dobrobyt przyszłym pokoleniom. Stąd też szczególne znaczenie wydanej właśnie Złotej Księgi Nauki Polskiej, która jest niejako *fotografią rodzinną* współczesnej elity intelektualnej Polski, która kształtuje i będzie kształtowała przyszłość naszego kraju w nadchodzących dekadach.

Prace nad Księgą rozpoczęły się w roku 2018, a więc w roku jubileuszowym. Przez 2 lata zespół redakcyjny pozyskał szczegółowe informacje biograficzne o blisko 5000 najbardziej zasłużonych profesorach tytularnych, którzy aktywnie budowali wielkość Nauki Polskiej w tym szczególnym czasie jubileuszu.

Złota Księga Nauki Polskiej, obok podstawowych informacji biograficznych, zawiera również wykaz nadanych odznaczeń i wyróżnień, informacje o przynależności do stowarzyszeń i organizacji naukowych, historię kariery naukowej i zawodowej oraz precyzyjne obszary zainteresowań każdego z naukowców.

Wszelkie dane biograficzne zamieszczone w niniejszej publikacji zostały autoryzowane. Każdy biogram był starannie opracowany i poddany wielostopniowej weryfikacji. Dzięki temu Złota Księga Nauki Polskiej może pełnić rolę obrazu dokonań i zainteresowań naukowo-badawczych najaktywniejszych polskich profesorów.

Wielkie momenty w historii i wielcy ludzie zasługują na upamiętnienie. Już od czasów starożytnych dokonania władców były unieśmiertelniane dzięki wspaniałym budowiom i kamiennym tablicom. Współcześnie możemy to zrobić na kartach Księgi, która powielona w dużej liczbie egzemplarzy powinna przetrwać w archiwach i bibliotekach przez setki lat. W ten sposób utrwalimy pamięć o ludziach, którym tak wiele zawdzięczamy.

Poprzez publikację Złotej Księgi Nauki Polskiej, w historycznym momencie 100-lecia odzyskania niepodległości, Wydawnictwo, Polski Instytut Biograficzny i wszyscy, którzy przyczynili się do powstania tego dzieła, pragnęli oddać hołd elicie intelektualnej Polski. Mamy nadzieję, że cel ten został osiągnięty - *in perpetuum rei memoriam*.

*prof. dr hab. inż. Krzysztof Pikoń
prezes Polskiego Instytutu Biograficznego*

Uniw. Muzycznego 2002-2018; specjalista krajowy ds. audiologii (1994-1998); konsultant krajowy w dziedzinie audiologii i foniatrii 1998-2001 i 2008-2011; kier. Światowego Centrum Słuchu od 2012; konsultant krajowy w dziedzinie otorynolaryngologii od 2011; przewodniczący Komitetu Patofizjologii Klinicznej PAN 2007-2015; przewodniczący Komitetu Nauk Klinicznych PAN od 2015; wiceprzewodniczący RG Instytutów Badawczych od 2013; **wyróżnienia**: nagrody I st. Ministra Zdrowia - 1997, 1998, 2000, 2001; I Nagr. Prezesa Rady Ministrów - 2000; złote medale za wynalazki z dziedziny ochrony zdrowia, przyznane na Targach Wynalazczości w Paryżu, Brukseli, Genewie, Kuala Lumpur, na Ukrainie, Taipei, Norymbberdze, Seulu, Waszyngtonie, Monako, w Kiszyniowie, Malezji, Bukareszcie i Tokio (corocznie w latach 2002-2018); nagrody i wyróżnienia Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych i Ministra Nauki (18rotnie w latach 2002-2016); Bene Meritus - 2009; odznaczenia państwowe: Brązowy Krzyż Zasługi - 1977; Krzyż Kawalerski - 2000, Oficerski - 2006 i Komandorski - 2012 OOP; Medal Senatu RP - 2014; Medal KEN - 2015; Medal 100-lecia Odzyskania Niepodległości, przyznany przez Prezydenta RP - 2018; „Medal 100-lecia Odzyskania Niepodległości”, przyznany z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości przez Prezes RM - 2018; odznaczenia państwowe zagraniczne: Krzyż Kawalerski „Merite de l'Invention” Królestwa Belgii - 2005; Krzyż Oficerski Orderu „Labor Improdus Omnia Vincit” Królestwa Belgii - 2008; Order za zasługi III st. Prezydenta Ukrainy - 2009; Europejski Krzyż Zasługi Orderu Wynalazczości w Stopniu Oficerskim przyznany przez Króla Belgii - 2010; Medal Honoru Prezydenta Gruzji - 2011; Order ECCE HOMO - 2011; Medal Pro Ecclesia et Pontifice przyznany przez Papieża Franciszka - 2013; inne nagrody i wyróżnienia międzynarodowe i krajowe (blisko 400) m.in. Złota odznaka Zasłużony dla Służby Zdrowia - 2009; Medal Gloria Medicinae Polskiego Tow. Lekarskiego - 2004; odznaczenie „LAUDABILIS” Okręgowej Rady Lekarskiej - 2006; Medal Uniw. Muzycznego Fryderyka Chopina - 2010; Honorowa odznaka Zrzeszenia Studentów Polskich - 2010; Tytuł „Benevolentii” - 2011; Medal WUM im. Tytusa Chałubińskiego - 2011; Medal Politechniki Gdańskiej im. J. Heweliusza - 2011; Medal Wydziału Zarządzania Uniw. Warszawskiego - 2011; Medal im. prof. J. Nielubowicza Okręgowej Rady Lekarskiej w Warszawie - 2013; Medal Politechniki Warszawskiej - 2014; Wyróżnienie - w konkursie na wybitnego innowatora „Złoty Skalpel” - 2014; Kryształowy Dwunastościan przyznany przez Radę Centrum Studiów Zaawansowanych Politechniki Warszawskiej - 2016; Wyróżnienie przez SGGW - 2016; Statuetka i tytuł „Przyjaciela Wydziału Inżynierii Materiałowej” Politechniki Warszawskiej - 2017; Order Uśmiechu - 2013; doktoraty honoris causa i tytuły profesora honorowego: prof. honorowy Brigham Young University w

Skarżyński Henryk

prof. dr hab. n. med. dr h.c. mult.

ur. 03.01.1954, Rosochate Kościelne; **dyscyplina**: nauki medyczne; nauki o zdrowiu; **specjalności**: otolaryngologia, audiologia i foniatria, otolaryngologia dziecięca; **miejsce pracy**: Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu (IFPS), ul. M. Mochnackiego 10, 02-042 Warszawa, dyr. IFPS Światowego Centrum Słuchu w Kajetanach; **studia** - AM, Wyzd. Lekarski w Warszawie 1979; **dr** - AM w Warszawie 1983; **dr hab.** - AM w Warszawie 1989; **prof.** - 1995; **publikacje**: ponad 4000; **książki**: 11; **wypromowanych dr.:** 31; **patenty**: 18; **stanowiska**: dyr. i założyciel Ośrodka Diagnostyczno - Leczniczego - Rehabilitacyjnego dla Osób Niesłyszących i Niedosłyszących „Cochlear Center” 1993-1996; dyr. i organizator Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu od 1996; kier. Katedry Audiologii i Foniatrii

Provo, USA - 1998; doctor honoris causa Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej - 2011; Profesor Nadzwyczajny State Medical and Pharmaceutical University Nicolae Testemitanu w Mołdawii - 2012; doctor honoris causa Uniw. Warszawskiego - 2012; doctor honoris causa Uniw. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie - 2014; prof. honorowy Narodowego Centrum Matki i Dziecka w Biszkeku, Kirgistan - 2016, dwukrotnie pierwszy na „Liście Stu” , a 11 razy w pierwszej 10 (2006-2019), Godło Promocyjne Orła Białego - 2019; **organizacje:** czł. ponad 50 towarzystw i organizacji naukowych; m.in. American Academy of Audiology od 1994; Collegium Oto-Rhino-Laryngologicum Amicitiae Sacrum (CORLAS) od 1994; American Tinnitus Association od 1995; New York Academy of Sciences od 1995; czł. honorowy Słowackiego i Naddunajskiego i Polskiego Tow. Otolaryngologii i Chirurgii Głowy i Szyi; czł. założyciel European Academy of Otolology and Neuro-Otology (EAONO) od 1998; European Society for Artificial Organs od 2005; RN przy Ministrze Zdrowia od 2006; International Academy of Otolaryngology od 2009; Politizer Society od 2010; czł. korespondent PAN od 2019; pierwszy Polak w historii czł. korespondent American Otological Society (AOS) od 2012; pierwszy Polak w historii czł. American Neurotology Society (ANS) od 2015; International Society for Telemedicine and eHealth od 2016; czł. założyciel Światowego Forum Słuchu (World Hearing Forum) przy WHO od 2018; czł. Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych od 2012; czł. Europejskiej AN i Sztuk od 2018; czł. honorowy Pol. Tow. Lekarskiego od 2019; **inne:** pierwszy w Polsce: przywrócił słuch osobie niesłyszącej wszczepiając implanty ślimakowe (1992); wdrożył program leczenia całkowitej głuchoty i zmian nowotworowych za pomocą implantów wszczepianych do pnia mózgu (1998); opracował program wczesnego wykrywania wad słuchu u noworodków i niemowląt (1993-1998); zastosował implant i aparat w jednym uchu (System Duet) (2005); pierwszy w świecie wszczepił: implant typu SRA (2009); implant ucha środkowego i wewnętrznego - system CODACS (2012); pionierski implant słuchowy typu BONEBRIDGE (2012); implant ucha środkowego Cochlear™ MET® (2014); implant ślimakowy SYNCHRONY pozwalającego na wykonywanie badań MRI (2015); implanty słuchowe typu Hi-Res Ultra 3D Cochlear Implant (2018); opracował i wdrożył po raz pierwszy w świecie program leczenia częściowej głuchoty u dorosłych (2002) i u dzieci (2004); zoperował dziecko z częściową głuchotą (2004); opracował klasyfikację oceny wad wrodzonych ucha zewnętrznego wg. Skarżyńskiego (2007); kierował zespołem i wszczepił pierwsze w świecie implanty (obustronnie) do pnia mózgu (2008); wszczepił implant słuchowy Baha® 4 Attract System2 (pierwsza operacja w Europie Środkowo-Wschodniej) (2013); pierwszy w świecie wszczepił implant ucha środkowego Vibrant

Soundbridge ze sprzęgaczem LP-Coupler (2017); wszczepił implant ślimakowy (w częściowej głuchocie) HiRes Ultra z nową prostą elektrodą HiFocus SlimJ (2017), wszczepił (po raz pierwszy w Polsce) implant na przewodnictwo kostnego BONEBRIDGE BCI 602 (2020); inne osiągnięcia: m.in. zainicjowała i doprowadziła do przyjęcia Europejskiego Konsensusu Naukowego pn. „Badania przesiewowe słuchu, wzroku i mowy u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym” oraz Europejskiego Konsensusu Naukowego pn. „Badania przesiewowe słuchu u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym” (2011); koordynował działania w zakresie „Wyrównywania szans dzieci z zaburzeniami komunikacyjnymi w Europie, Azji i Afryce” negocjował przyjęcie przez Radę UE konkluzji nt.: „wczesnego wykrywania i leczenia zaburzeń komunikacyjnych u dzieci, z uwzględnieniem zastosowania narzędzi e-zdrowia i innowacyjnych rozwiązań”. Prezydent: I World Tinnitus Congress 2017, 2 World Congress of Otolology 2019, XXXV World Congress of Audiology 2020, Pomysłodawca i Przewodniczący Rady Programowej 1. Kongresu „Zdrowie Polaków 2019”; organizator około 100 konferencji, warsztatów i sympozjów międzynarodowych; **hobby:** tenis, piłka nożna, taniec.